

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/1/2018
Identifikačné číslo spisu:	1111201817
Dátum vydania rozhodnutia:	21.03.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Katarína Slováčková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:1111201817.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu O. G., bytom Z. I., S. XXX/XX, zastúpeného JUDr. Evou Pravdíkovou Bučkovou, advokátkou v Bratislave, Sputniková 18, proti žalovanej Tatra banka, a.s., so sídlom v Bratislave, Hodžovo námestie 3, IČO: 00 686 930, zastúpenej spoločnosťou Advokátska kancelária Mandzák a spol., s.r.o., so sídlom v Bratislave, Zámocká 5, IČO: 35 943 882, o vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 6.610,92 € s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 10 C 13/2011, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 18. apríla 2017 sp. zn. 14 Co 39/2014 v spojení s opravným uznesením z 18. júla 2017 sp. zn. 14 Co 39/2014 takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 18. apríla 2017 sp. zn. 14 Co 39/2014 v spojení s opravným uznesením z 18. júla 2017 sp. zn. 14 Co 39/2014 z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 9. decembra 2013 č. k. 10 C 13/2011-566 zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 6.610,92 € spolu s 9 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 3.447,11 € od 11. marca 2009 do zaplatenia, s 9 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 1.164,44 € od 18. marca 2009 do zaplatenia, s 9 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 1.832,60 € od 25. marca 2009 do zaplatenia, s 9 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 166,77 € od 31. marca 2009 do zaplatenia titulom vydania bezdôvodného obohatenia. Rozhodnutie o náhrade trov konania si vyhradil na samostatné konanie. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil § 266 ods. 1 až 4 a § 369 ods. 1, 2 Obchodného zákonníka a § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka; vecne tým, že žalovaná v čase odpísania finančných prostriedkov z bežného účtu žalobcu postupovala predčasne a bez právneho dôvodu, keďže v tomto čase nepredložila klientovi - spoločnosti JH TRANS s.r.o. vyplnenú zmenku na plnenie, ktorý by odmietol poskytnúť žalovanej plnenie, a nepredložila predmetnú zmenku následne žalobcovi ako avalistovi, aby splnil záväzok za klienta banky. Žalovaná postupovala v rozpore s dohodnutými právami a povinnosťami definovanými zmluvnými stranami v Zmluve o použití zmenky č. 100.901/1 zo dňa 23. mája 2008. Žalovaná v prípade neuhradenia celkovej pohľadávky klientom spoločnosťou JH TRANS s.r.o. mala povinnosť vyplniť zmenku v rozsahu dohodnutom v zmluve, predložiť ju na plnenie klientovi a v prípade, že klient by si svoje povinnosti nesplnil, mala požiadať

žalobcu ako avalistu zmenky o poskytnutie plnenia v rozsahu definovanom vo vyplnenej zmenke. Vo výzve doručovanej žalobcovi zo dňa 26. februára 2009 žalovaná tento postup zadefinovala, no neriadila sa ním. Žalobca teda ako avalista nebol vyzvaný na splnenie si zmluvne dohodnutých povinností, keďže mu nebola predložená zmenka na plnenie. Preto, ak žalovaná odúčtovala žalovanú sumu z účtu žalobcu, ide o majetkový prospech získaný bez právneho dôvodu, čím sa žalovaná bezdôvodne obohatila na ujmu žalobcu.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 18. apríla 2017 sp. zn. 14 Co 39/2014 v spojení s opravným uznesením z 18. júla 2017 sp. zn. 14 Co 39/2014 na odvolanie žalovanej napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny (§ 387 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku, ďalej tiež „CSP“); žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu. V odôvodnení uviedol, že po preskúmaní výsledkov dokazovania na súde prvej inštancie, jeho skutkových zistení a právneho záveru, ako aj odvolacích námietok žalovanej a vyjadrení žalobcu dospel k názoru, že napadnutý rozsudok je vecne správny. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že medzi žalovanou a spoločnosťou JH TRANS s.r.o., Púchov, vznikol záväzkovoprávny vzťah z tzv. Rámцovej zmluvy, ktorú si žalovaná zabezpečila Zmluvou o použití zmenky. Tento právny vzťah a možnosť žalovanej ako veriteľa vymôcť svoju pohľadávku zo zabezpečovacieho právneho vzťahu je treba posúdiť podľa § 334 Obchodného zákonníka. Podľa citovaného ustanovenia vystavenie zmenky, prostredníctvom ktorej sa má podľa zmluvy splniť peňažný záväzok, nemá vplyv na trvanie základného záväzku. Veriteľ je však oprávnený požadovať splnenie peňažného záväzku od dlžníka podľa zmluvy, len keď nemôže dosiahnuť jeho splnenie zo zmenky. Znamená to, že ak je dohodnutý jeden zo špecifických spôsobov zabezpečenia záväzku prostredníctvom zmenky, je veriteľ primárne povinný pokúsiť sa o splnenie svojej pohľadávky s využitím tohto spôsobu. Až v prípade neúspechu je oprávnený nárokovat' si plnenie od dlžníka na základe prvotného peňažného záväzku. V danom prípade žalovaná ako veriteľ takto nepostupovala a svoje nároky si primárne uplatnila voči žalobcovi ako ručiteľovi podľa Obchodného zákonníka, hoci prednostne mala voči nemu žiadať splnenie záväzku ako od avalistu zabezpečovacej zmenky v režime zákona č. 191/1950 Zb. v platnom znení, Zákon zmenkový a šekový, konkrétne predložiť zmenku na zaplatenie najprv dlžníkovi zmenky, a následne aj žalobcovi ako avalistovi tejto zmenky.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalovaná z dôvodov podľa § 420 písm. f/ CSP, pretože odvolací súd jej nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, keď svoje rozhodnutie založil na právnej argumentácii, ktorá bola v rozpore s predchádzajúcim rozhodnutím; tento postup je potrebné hodnotiť ako vydanie tzv. prekvapivého rozhodnutia. Namietala nesprávny postup odvolacieho súdu, keď rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil, avšak v odvolacom konaní aplikoval ustanovenie § 334 Obchodného zákonníka, ktoré v konaní pred prvoinštančným súdom aplikované nebolo, a to bez toho, aby stranám sporu umožnil vyjadriť sa k aplikácii príslušného ustanovenia v súlade s ustanovením § 382 CSP, čím zasiahol do ich práva na spravodlivý súdny proces. V danej veci sú splnené obidve podmienky, ktoré sú rozhodné pre aplikáciu ustanovenia § 382 CSP, a to, že odvolací súd (i) aplikoval novú právnu normu (§ 334 Obchodného zákonníka), a (ii) táto právna norma bola rozhodujúca pre jeho právne posúdenie (možno konštatovať, že odvolací súd len na základe tejto novo aplikovanej právnej normy prijal svoje rozhodnutie). Žalovaná má tiež za to, že odvolací súd sa v napadnutom rozhodnutí náležite nevysporiadal so všetkými relevantnými tvrdeniami strán v rámci odvolacieho konania, následkom čoho považuje odôvodnenie napadnutého rozsudku za nedostatočné. Odvolaciemu súdu vyčíta najmä to, že sa vôbec nevysporiadal s právnou argumentáciou žalovaného uplatňovanou v odvolacom konaní, podstatou ktorej bolo to, že v prejednávanej veci sa jednalo o zabezpečenie záväzku bianko zmenkou, ktorá vzniká až momentom vyplnenia. V danom prípade bianko zmenka vyplnená nebola, preto na ňu nebolo možné prihliadať. Odvolací súd k tejto podstatnej argumentácii žalovaného neuviedol ani jeden argument, čím zaťažil svoje konanie ďalšou vadou zmätočnosti spočívajúcou v nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozsudku. V danom prípade nebolo možné aplikovať ustanovenie § 334 Obchodného zákonníka inter alia i z toho dôvodu, že sa jednalo o zabezpečovaciu zmenku, na ktorú sa ustanovenie § 334 Obchodného zákonníka nevzťahuje (por. Rozsudok NS ČR sp. zn. 25 Cdo 1839/2000). Na základe uvedeného žalovaná navrhla, aby

dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu žalovanej poukázal na skutočnosť, že sporové strany vôbec nemusia právne kvalifikovať spor; ich povinnosť spočíva v skutkových zisteniach. V rámci skutkových tvrdení boli zo strany žalobcu nepriamo riešené aj skutočnosti, ktoré sú predmetom právnej úpravy zakotvenej v § 334 Obchodného zákonníka. Vzhľadom k tomu sa nedomnieva, že odvolací súd pochybil, a už vôbec nie, že by intenzita tvrdeného pochybenia mala dosahovať stupeň, kedy možno hovoriť o tzv. prekvapivom rozhodnutí, ktoré by znemožnilo žalovanej realizovať jej procesné práva. Dovolanie žalovanej navrhol zamietnuť ako nedôvodné.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) skúmal, či sú dané procesné predpoklady pre to, aby uskutočnil meritórny dovolací prieskum napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že dovolanie žalovanej je nielen procesne prípustné, ale i dôvodné.

6. Najvyšší súd opakovane vyjadril záver, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 357/2015, 4 Cdo 1176/2015, 5 Cdo 255/2014, 8 Cdo 400/2015). Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

7. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím predstavujúcim res iudicata), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (3 Cdo 319/2013, 1 Cdo 348/2013, 3 Cdo 357/2016, 3 ECdo 154/2013, 3 Cdo 208/2014).

8. Naďalej je tiež plne opodstatnené konštatovanie, že ak by najvyšší súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane [porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. II. ÚS 172/03 (poznámka dovolacieho súdu: pokiaľ sa v ďalšom texte odkazuje v zátvorke na „ÚS“, ide o odkaz na rozhodnutie ústavného súdu príslušnej spisovej značky)].

9. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 CSP.

10. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu

práva na spravodlivý proces.

11. Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

12. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

13. Žalovaná prípustnosť podaného dovolania vyvodzuje z § 420 písm. f/ CSP a svoju argumentáciu o existencii vady v zmysle § 420 f/ CSP založila na tvrdení, že odvolací súd svoje rozhodnutie založil na iných právnych záveroch ako súd prvej inštancie, ku ktorým sa nemala možnosť vyjadriť a mala za to, že postup odvolacieho súdu je potrebné hodnotiť ako vydanie tzv. prekvapivého rozhodnutia. Existenciu vady doplnila i tvrdením o nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozhodnutia.

14. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

15. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

16. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku. Pod nesprávnym procesným postupom súdu treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa znemožnila strane realizácia tých procesných práv, ktoré majú slúžiť na ochranu a obranu jej práv a záujmov v tom-ktorom konaní, pričom miera tohto porušenia bude znamenať nespravodlivý súdny proces.

17. Civilný sporový poriadok v ustanovení § 382 ustanovuje, že ak má odvolací súd za to, že sa na vec vzťahuje ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzve strany konania, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili.

18. Vyššie citované ustanovenie má predísť vydávaniu tzv. prekvapivých rozhodnutí, vychádza z princípu predvídateľnosti súdneho rozhodnutia, ktorý je považovaný za komponent princípu právneho

štátu, osobitne princípu právnej istoty.

19. O tzv. prekvapivé rozhodnutie ide predovšetkým vtedy, ak odvolací súd založí svoje rozhodnutie vo veci na iných právnych záveroch ako súd prvej inštancie, za súčasného naplnenia tej okolnosti, že proti týmto iným (odlišným) právnym záverom odvolacieho súdu, nemá strana konania možnosť vyjadrovať sa, právne argumentovať, prípadne predkladať nové dôkazy, ktoré sa z hľadiska doterajších právnych záverov súdu prvej inštancie, nejavili ako významné.

20. Odvolací súd v rozsudku napadnutom dovolaním žalovanej v bode 8. dôvodil, že „odvolací súd po preskúmaní výsledkov dokazovania na súde prvej inštancie, jeho skutkových zistení a právneho záveru, ako aj odvolacích námietok žalovaného a vyjadrení žalobcu, dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je vecne správny. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že medzi žalovaným a spoločnosťou JH TRANS s.r.o. vznikol záväzkovo právny vzťah z tzv. Rámcovej zmluvy, ktorú si žalovaný zabezpečil Zmluvou o použití zmenky. Tento právny vzťah a možnosť žalovaného ako veriteľa vymôcť svoju pohľadávku zo zabezpečovacieho právneho vzťahu je treba posúdiť podľa § 334 ObZ. Podľa citovaného ustanovenia vystavenie zmenky, prostredníctvom ktorej sa má podľa zmluvy splniť peňažný záväzok, nemá vplyv na trvanie základného záväzku. Veriteľ je však oprávnený požadovať splnenie peňažného záväzku od dlžníka podľa zmluvy, len keď nemôže dosiahnuť jeho splnenie zo zmenky. Znamená to, že ak je dohodnutý jeden zo špecifických spôsobov zabezpečenia záväzku prostredníctvom zmenky, je veriteľ primárne povinný pokúsiť sa o splnenie svojej pohľadávky využitím tohto spôsobu. Až v prípade neúspechu je oprávnený nárokovať si plnenie od dlžníka na základe prvotného peňažného záväzku. V danom prípade žalovaný ako veriteľ takto nepostupoval a svoje nároky si primárne uplatnil voči žalobcovi ako ručiteľovi podľa Obchodného zákonníka, hoci prednostne mal voči nemu žiadať splnenie záväzku ako od avalistu zabezpečovacej zmenky v režime podľa zákona č. 191/1950 Zb. v platnom znení, Zákon zmenkový a šekový. Konkrétne predložiť zmenku na zaplatenie najprv dlžníkovi zmenky, a následne aj voči žalobcovi ako avalistovi tejto zmenky.“

21. Zo spisu vyplýva, že odvolací súd nevyzval písomne strany konania, aby sa vyjadrili k možnému použitiu § 334 Obchodného zákonníka, ktorý súd prvej inštancie neaplikoval a odvolací súd ho zvolil za základ pre svoje rozhodnutie. Výzva odvolacieho súdu podľa § 382 CSP je potrebná vždy, keď odvolací súd dospeje k záveru, že nárok treba posúdiť podľa celkom iného právneho predpisu, ako ho posúdil súd prvej inštancie, alebo síce podľa toho istého právneho predpisu, ako ho posúdil súd prvej inštancie, ale podľa iného ustanovenia za súčasného splnenia podmienky, že toto iné zákonné ustanovenie je pre rozhodnutie veci rozhodujúce.

22. Najvyšší súd už v rozhodnutí publikovanom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 33/2011 konštatoval, že pokiaľ odvolací súd nevyzval účastníkov konania v zmysle § 213 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“; odo dňa účinnosti CSP § 382 CSP), aby sa vyjadril k možnému použitiu toho ustanovenia právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní nebolo použité a je podľa názoru odvolacieho súdu pre rozhodnutie veci rozhodujúce, odňal účastníkovi konania možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

23. Dovolací súd uzatvára, že odvolací súd bez doručenia výzvy stranám sporu, teda bez splnenia osobitného druhu tzv. manuálnej povinnosti založil svoje rozhodnutie na iných, nových právnych dôvodoch než súd prvej inštancie a takýmto nesprávnym postupom došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a znemožneniu práva procesnej strany, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

24. Druhou námietkou žalovanej z jej dovolania týkajúcou sa nepreskúmateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu sa dovolací súd už nemal dôvod bližšie zaoberať, keďže už dôvodnosť prvej námietky viedla k zrušeniu rozhodnutia odvolacieho súdu. Dovolací súd len okrajovo uvádza, že už dávnejšia judikatúra najvyššieho súdu (R 111/1998) zastávala názor, že sama nepreskúmateľnosť rozhodnutia nezakladá zmätočnosť a prípustnosť dovolania; nepreskúmateľnosť bola považovaná len za vlastnosť (vyjadrujúcu stupeň kvality) rozhodnutia súdu, v ktorej sa navonok prejavila

tzv. iná vada konania majúca za následok nesprávne rozhodnutie veci (vid' § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.). S tým názorom sa stotožnil aj ústavný súd (pozri rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015, III. ÚS 288/2015 a I. ÚS 547/2016). Len v mimoriadnych a ojedinelých prípadoch môže nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu zakladať prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP, a to napríklad vtedy, ak rozhodnutie napadnuté opravným prostriedkom ako celok neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, prípadne vtedy, ak odôvodnenie napadnutého rozhodnutia má také zásadné nedostatky, ktoré sa svojou povahou, intenzitou, významom a právnymi následkami blížia k „justičnému omylu“. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva totiž princíp právnej istoty môže ustúpiť iba výnimočne, a to za účelom zaistenia opravy základných vád alebo justičných omylov (pozri Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003) a napravenia „väd najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“, ale nie z dôvodu právnej čistoty (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009). Po preskúmaní spisu dovolací súd nezistil, že by v prejednáwanej veci išlo o takýto extrémny prípad vybočenia z medzí ustanovenia § 220 ods. 2 CSP, ktorý by bol dôvodom pre uplatnenie (ako výnimky) druhej vety stanoviska R 2/2016.

25. Vzhľadom na uvedené možno uzavrieť, že dovolanie žalovanej je nielen procesne prípustné, ale i dôvodné, a preto je potrebné rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 CSP v spojení s § 450 CSP).

26. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.